

MOTSATSEN TILL SLIT OCH SLÄNG

Valet att bygga torkar i rostfritt stål var från början ett resultat av klassisk svensk ingenjörskonst. Yrkesstolthet som gav upphov till robusta konstruktioner som stod emot årstidernas växlingar och levererade rätt kvalitet – år ut och år in. I dag vet vi att de är hållbara också ur många fler perspektiv.

Det finns inga tv-reparatörer längre. Åtminstone inte av den sort som de som var med på 1980-talet minns. De som vi självklart tog en tur till när antennen eller bildröret krånglade. Oftast handlade det om små fel, där enkla åtgärder kunde göra att 24-tums-tv:n i vardagsrummet höll nästan hur länge som helst. De var, i grunden, rejäla.

I dag har de ersatts av prispressad elektronik, där en slit-och-släng-mentalitet präglar sättet vi hanterar dem. Direkt något går sönder så förväntas vi köpa nytt.

Visst är det några stenkast från virkestorkar – varken produkt eller felfrekvens har särskilt mycket gemensamt med äldre elektronik. Men i tankesättet finns beröringspunkter. Det som Valutec står för har mer gemensamt med den gamla tidens sätt att både bygga och vårda sina saker.

En välskött tork från Valutec, rätt underhållen, kan ha en livslängd som är längre än ett helt arbetsliv.

Lång erfarenhet av utveckling

Den första virkestorken som byggdes av företaget som i dag är Valutec år 1970 var murad och utrustad med skjutport och temperaturstyrning av torr- och våttemperatur. Det var då ett stort steg framåt som lockade besökare från när och fjärran.

Det var första steget på en resa där en hörnsten var täta och robusta torkkonstruktioner, som möjliggjorde de höga lufthastigheter och värme som är en förutsättning för att kunna torka med rätt kvalitet.

Lång livslängd minskar klimatpåverkan

Ett av materialvalen som tidigt gjordes för att nå rätt täthet, särskilt i vårt nordiska klimat, har varit att bygga i rostfritt stål. Numera är det tydligt att de fördelarna inte begränsar sig till torkkvalitet och livslängd – utan beräkningar visar att även klimatavtrycket från konstruktionen minskas med hela 65 procent jämfört med alternativ i aluminium.

Huvudanledningarna till det är just stålets högre livslängd och att Valutec använder en hög andel återvunnet stål i sina konstruktioner.

Livslängden för en virkestork som byggs i rostfritt stål uppgår till minst 40 år – dubbla tiden jämfört med livslängden för torkar som

byggts i aluminium. Ett exempel med exakthet: klimatpåverkan för att bygga en FB-kanaltork uppgår till 309 ton koldioxid, när 50 procent av stålet är återvunnet.

Med en livslängd på 40 år ger det en årlig koldioxidbelastning på cirka 8 ton. Samma beräkning för ett alternativ i aluminium ger en årlig belastning på cirka 23 ton per år. Skillnaden motsvarar ungefär den mängd CO₂ som binds i två hektar barrskog.*

Tack vare virkets förmåga att binda kol innebär det också att de trävaror som passerat torken klimatkompenserat uppbyggnaden redan efter att drygt 400 kubikmeter trävaror passerat torken.

Effektiva motorer sparar energi

Valutec har också kontinuerligt förbättrat maskindelarna i sina virkestorkar. Ett av de senaste stegen gäller nya motorer, som har kraftigt förbättrad verkningsgrad. Ett omfattande långtidstest har visat att de nya motorerna ger en årlig besparing på drygt 7 000 kWh vid normal drift, jämfört med de motorer som tidigare varit standard i virkestorkarna. Livslängden för de nya motorerna förväntas också vara mer än

dubbelt så lång.

Det innebär besparingar på både pengar och klimat. När mindre energi används minskar också klimatbelastningen. Motorerna har en verkningsgrad på IE5, som är den högsta nivån i EU:s klassning för energieffektivitet i elmotorer. För virkestorkar är IE2 och IE3 den godkända och vanligtvis använda nivån i dag.

Den högre energieffektiviteten i motorerna innebär också att de når betydligt lägre temperaturer under drift, vilket minskar slitage och ökar livslängd. Loggning av lager- och lindningstemperatur visar på cirka 20 grader lägre temperaturer.

Då 10 grader lägre temperatur förväntas fördubbla livslängden hos en motor, kan de nya motorerna användas två till fyra gånger längre än en motor som möter kraven för IE2. Då motorerna har samma byggstorlek är det enkelt att uppgradera befintliga torkar med de nya motorerna.

Helt i linje med den första tanken i texten – motsatsen till slit och släng. ■

En välskött tork från Valutec håller ett helt arbetsliv.

* Baserat på siffror från Stena Recycling, där 50 % återvunnet material används både i alternativet med stål och aluminium.

HÅLLBARA FAKTA

Fördelar med rostfritt stål

Torkar byggda i rostfritt stål håller över 40 år. Att jämföra med alternativ i aluminium som sällan håller längre än 20 år. Det gör stora skillnader för byggnadens CO₂-avtryck. För en FB-kanaltork från Valutec landar det på 8 ton per år, medan en tork byggd i aluminium har ett avtryck på 23 ton per år.

HÅLLER ÖVER 40 ÅR

HÅLLER CA 20 ÅR

Nya effektivare motorer

Temperaturen hos nya IE5-motorer är cirka 20 grader lägre än den för standardmotorer. Det visar loggning av lager- och lindningstemperatur under ett långtidstest. Det kan innebära upp till fyra gånger högre livslängd – och dessutom sparas ungefär 7 000 kWh vid normal drift.

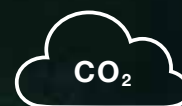
- 20 GRADER

x4

LIVSLÄNGD

Trävaror lagrar CO₂

Tack vare verkets förmåga att binda kol så har de trävaror som passerat torken klimatkompenserat uppbyggnaden redan efter att drygt 400 kubikmeter trävaror torkats.

CA 800 KG/M³

CA 400 M³

Siffror från traguiden.se

Prioriterade mål

Valutecs vision är att vara den mest hållbara virkestorkleverantören i världen och aktivt bidra till omställningen mot ett hållbarare samhälle. De av FNs klimatmål som listas bredvid är de som Valutec kan påverka.

Läs mer om vårt sätt att se på hållbarhet här.

